

STANOWISKO (NON-PAPER) D9+ W SPRAWIE STWORZENIA NOWOCZESNYCH RAM PRAWNYCH DLA ŚWIADCZENIA USŁUG ON-LINE W UE

9 grudnia 2019 roku, państwa tworzące grupę Digital 9+¹ spotkały się w Warszawie, aby omówić rynek usług on-line w UE oraz potrzebę zmian regulacyjnych, które dostosują go do dzisiejszej ery cyfrowej. Komisja Europejska planuje zaproponować pakiet dotyczący Aktu prawnego o usługach cyfrowych, co do którego oczekuje się, że będzie zawierać aktualizację zasad dotyczących odpowiedzialności i bezpieczeństwa platform cyfrowych, usług i produktów oferowanych na rynku UE².

My, członkowie grupy D9+, chcielibyśmy podnieść kilka kwestii, które powinny być wzięte pod uwagę przy przeprowadzaniu przeglądu obecnego prawodawstwa, w szczególności Dyrektywy o handlu elektronicznym, oraz tworzeniu nowych ram dla świadczenia usług cyfrowych w UE³.

***

Usługi w zakresie społeczeństwa informacyjnego w UE są regulowane przez Dyrektywę o handlu elektronicznym⁴, która została przyjęta 20 lat temu. Zakres i różnorodność nowych modeli biznesowych i usług w świecie technologii cyfrowych uległy znaczącej zmianie i chociaż dobre ustawodawstwo nie posiada daty ważności, nie można przeoczyć faktu, że w miarę ewolucji technologii, pojawia się coraz więcej kwestii, dla których nie przewidziano żadnych postanowień w dyrektywie. W rezultacie, powstała mozaika ustawodawstw UE i krajowych, osłabiająca fundamenty silnego Jednolitego Rynku, którego potrzebujemy.

Dzisiejsze otoczenie prawne **nie odzwierciedla nowej rzeczywistości, w której teraz żyjemy** i utrudnia: nadzorowanie rynku europejskiego organom przestrzegania prawa, uruchamianie nowych innowacyjnych usług cyfrowych, rozwój mniejszych podmiotów, konsumentom zapoznanie się ze światem on-line, a Europie efektywne konkutowanie z liderami cyfrowymi spoza UE. **Potrzebujemy silnej i godnej zaufania gospodarki cyfrowej działającej zarówno na rzecz firm, konsumentów jak i obywateli, oraz na rzecz tego aby zostać czołowym graczem na globalnym rynku – i potrzebujemy jej szybko.**

Aby sprostać tym wyzwaniom, pakiet dotyczący Aktu prawnego o usługach cyfrowych powinien zapewnić ulepszone ramy regulacyjne dla gospodarki cyfrowej. Powinien on budzić zaufanie firm, że będą mogły rozwinąć one nowe usługi, zaufanie firm i konsumentów że dostawcy usług cyfrowych przestrzegają zasad, oraz zaufanie obywateli, że gospodarka cyfrowa oferuje ochronę prawną, usługi cyfrowe mogą być bezpiecznie używane i będą dla nich odpowiednie. Uważamy, że istnieje potrzeba ponownego rozpatrzenia, czy prawa i obowiązki nałożone na uczestników rynku cyfrowego są odpowiednie, i sprawdzenia, jak możemy wprowadzić ulepszenia, jeżeli zajdzie taka potrzeba. **Konieczne będzie rozważenie różnych czynników, takich jak promowanie środków na rzecz: zapewnienia jednolitego rynku, wzrostu gospodarczego, innowacji, poszanowania dla praw człowieka oraz efektywnej ochrony interesu publicznego.**

---

¹ Belgia, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Irlandia, Luksemburg, Holandia, Polska i Szwecja.

² „Unia, która mierzy wyżej, Mój program dla Europy – wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2019-2024”. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_pl.pdf

³ Niniejszy nieoficjalny dokument opiera się na obecnym porozumieniu PC D9+ dotyczącym tego, co może obejmować Pakiet inicjatyw dotyczących Aktu o usługach cyfrowych.

⁴ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym).

Projektując te ramy, musimy upewnić się, że są one jasne, spójne i zachęcają do handlu transgranicznego, oraz że uwzględnione zostały wszystkie odpowiednie przepisy UE mające zastosowanie do handlu elektronicznego. Przegląd powinien być oparty na dowodach oraz uwzględniać zarówno staranną ocenę skutków regulacji, skonsultowaną z różnymi zainteresowanymi stronami, w tym społeczeństwem obywatelskim oraz sektorem prywatnym.

Przyszły Akt o usługach cyfrowych musi stworzyć dobrze funkcjonujący Jednolity Rynek, na którym przedsiębiorstwa technologiczne będą mogły się rozwijać, zwiększać skalę działania i być konkurencyjnymi na poziomie globalnym, poprzez umożliwienie tworzenia usług i platform cyfrowych na całym rynku europejskim.

Znajdując w się w centrum uwagi, Dyrektywa o handlu elektronicznym **stanowiła ważny krok w stronę stworzenia w pełni operacyjnego Jednolitego Rynku Cyfrowego**. Zawierała ona zasady pozwalające na wymianę informacji i poglądów w Internecie, do których należą:

- **zasada państwa pochodzenia**, zgodnie z którą dostawca usług społeczeństwa informacyjnego podlega prawu państwa członkowskiego UE, w którym ma siedzibę. Zasada ta umożliwi MŚP szybką ekspansję i rozwój bez potrzeby adaptowania się do szczegółowych przepisów innych państw członkowskich. Zasada ta miała znaczący wpływ na rozwój gospodarczy UE.
- **zwolnienie z odpowiedzialności pośredników w zakresie przechowywanych przez nich treści**, jeżeli spełniają one określone warunki. Zasada ta gwarantuje, że Internet pozostanie otwartym środowiskiem, z którego będzie mógł korzystać każdy.
- **brak ogólnego obowiązku nadzorowania informacji przez usługodawców**, które przekazują, przechowują lub publikują, a także brak ogólnego obowiązku aktywnego poszukiwania przez nich faktów lub okoliczności wskazujących na bezprawną działalność. Zasada ta zabezpiecza wolność wypowiedzi i prawo dostępu do informacji.

Chcielibyśmy powtórzyć, że podstawowe zasady Dyrektywy o handlu elektronicznym powinny zostać nie tylko zachowane, ale także zmodernizowane, jednak w sposób ukierunkowany i uwzględniający pojawienie się nowych typów pośredników internetowych, którzy nie istnieli w momencie wprowadzenia Dyrektywy o handlu elektronicznym, ale którzy mają dziś znaczący wpływ na nasze społeczeństwa. Aby przepisy pozostały aktualne i funkcjonowały przez kolejne 20 lat, przewidywany przegląd powinien także wybiegać 20 lat na przód, co, ogólnie rzecz biorąc, oznacza ustanowienie solidnych i neutralnych technologicznie ram, które będą uwzględniać przyszłe innowacje.

Nie narzucając, na pośredników internetowych, ogólnego obowiązku monitorowania, Dyrektywa o handlu elektronicznym pozostawia państwom członkowskim możliwość nakładania na pośredników usług internetowych obowiązków o powiadamianiu o domniemanych nielegalnych działaniach podejmowanych za pośrednictwem ich platform i tworzenie odpowiednich procedur, pozwalających na usuwanie takich treści. Niemniej jednak, dziś rosną oczekiwania, by pociągać do odpowiedzialności pośredników usług internetowych i chronić użytkowników, zwłaszcza tych, których prawa są naruszane, przed niektórymi rodzajami nielegalnych treści dostępnymi on-line. W odpowiedzi na te obawy i aby zapewnić większą pewność prawa i zapobiec fragmentacji rynku wewnętrznego, uważamy, że **nadszedł czas aby rozważyć wprowadzenie ram w zakresie mechanizmów zgłaszania i usuwania nielegalnych treści (procedura notice and action) na terenie całej UE, obejmujących środki proporcjonalne do charakteru i wpływu spowodowanej szkody, tak aby:**

- **umożliwić szybkie i skuteczne usuwanie jednoznacznie nielegalnych treści**. Celem jest minimalizacja potencjalnych szkód, a nie stworzenie przepisów, które będą zbyt uciążliwe i

kosztowne dla przedsiębiorstw oraz uwzględnienie mechanizmu zabezpieczenia usuniętych treści, gdy jest to konieczne dla zapobieżenia, wykrycia, prowadzenia dochodzenia w związku z przestępstwem kryminalnym oraz ścigania go;

- zapewnić odpowiednią **równowagę między interesami i oczekiwaniami tych, którzy zgłaszają nielegalne treści, które powinny zostać usunięte, oraz tych, którzy publikują treści**, umożliwiając im wniesienie sprzeciwu wobec usunięcia (counter-notice);
- **zagwarantować pośrednikom usług internetowych odpowiedni poziom pewności prawnej;**
- ulepszyć koordynację i współpracę między władzami krajowymi, także z Komisją Europejską;
- zapewnić przejrzystość i szybką reakcję dla osób, których prawa są zagrożone;
- zabezpieczyć prawa użytkowników on-line do wolności wypowiedzi i prawa do informacji;
- zachęcić pośredników usług internetowych do przyjęcia bardziej proaktywnego podejścia do treści dobrowolnie, poprzez zbadanie **zachęt i zabezpieczeń**, które mogłyby skłonić ich do takiego działania.

Kolejną kwestią, na którą warto zwrócić uwagę, jest charakter globalnej konkurencji. Rygorystyczne zasady konkurencji i otwarte rynki sprawiły, że UE jest jedną z najzamożniejszych i najbardziej konkurencyjnych gospodarek na świecie. W niedawno opublikowanym Komunikacie⁵, Komisja Europejska wspomniała, że „*analizuje obecnie skuteczność sposobu, w jaki stosowane są obowiązujące przepisy, na przykład w odniesieniu do środków ochrony konkurencji, a także przeprowadza ocenę i przegląd samych przepisów, aby zapewnić, że spełniają one swoje cele w obliczu obecnych wyzwań stawianych przez technologie cyfrowe i ochronę środowiska*”. Oczekujemy tej oceny, chcąc sprawdzić, czy istnieje potrzeba wprowadzenia nowych przepisów, w celu dostosowania ich do nowego środowiska cyfrowego. **Z zadowoleniem przyjmiemy rozwiązania oparte na dowodach, które będą odpowiednie dla europejskich konsumentów i firm.** Zgadzamy się z Komisją, że cyfrowa Europa powinna stanowić odbicie tego, co w Europie najlepsze - być otwartą, sprawiedliwą, zróżnicowaną, demokratyczną i pewną siebie.

Poprzez zaprezentowane powyżej punkty naszego stanowiska pragniemy wnieść wkład w dyskusję na temat przyszłości usług cyfrowych w UE oraz zaprosić Komisję Europejską oraz inne państwa członkowskie do poparcia stanowiska D9+.

W imieniu Belgii:

Pan Philippe de Backer
Minister agencji cyfrowej, usług pocztowych i telekomunikacji

W imieniu Czech:

Pan Petr Ocko
Wiceminister innowacji, cyfryzacji i nowych technologii

W imieniu Danii:

Pan Simon Kollerup
Minister przemysłu, biznesu i finansów

---

⁵ Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy

W imieniu Estonii:

Pan Taavi Aas
Minister gospodarki i infrastruktury

W imieniu Finlandii:

Pan Mika Lintilä
Minister gospodarki

W imieniu Irlandii:

Pan Pat Breen
Sekretarz stanu do spraw handlu, zatrudnienia, biznesu, jednolitego rynku cyfrowego UE oraz ochrony danych

W imieniu Lukemburga:

Pan Xavier Bettel
Premier, minister ds. komunikacji i mediów, minister cyfryzacji

W imieniu Holandii:

Pan Focco Vijselaar
Dyrektor generalny ds. przedsiębiorczości i innowacji w ministerstwie gospodarki i polityki klimatycznej

W imieniu Polski:

Pani Wanda Buk
Wiceminister cyfryzacji

W imieniu Szwecji:

Pan Per- Arne Hjelmborn
Dyrektor generalny ds. handlu w ministerstwie spraw zagranicznych